

2e Vlaams-Nederlands congres

Geestelijke gezondheid

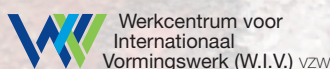
voor personen
met een licht
verstandelijke
beperking:
intersectorale
perspectieven

14 mei 2020

Gent (Oostakker), België

Dit congres is een initiatief van:
Psychiatrisch centrum Dr. Guislain
Werkcentrum voor Internationaal
Vormingswerk (W.I.V.) vzw
Hogeschool Gent (E-QUAL)

**HO
GENT**

Situering congres

Op deze dag zoemen we in op mensen met een licht verstandelijke beperking en een bijkomende kwetsbaarheid op vlak van hun geestelijke gezondheid. In een snel veranderend zorglandschap, waarbij sectoren en hulpverleners zich herdefiniëren en vernieuwde accenten leggen, lopen deze personen nog steeds het risico om tussen de mazen van het net te vallen. Zorg en ondersteuning op maat, waarbij sectoren elkaar de hand reiken in een flexibel en intersectoraal verhaal, kunnen een stevig antwoord bieden. Op dit congres wordt

de persoon met een licht verstandelijke beperking en bijkomende noden op vlak van geestelijke gezondheid op een heldere en dynamische manier omschreven, waarbij stilgestaan wordt bij noden en behoeften, krachten en uitdagingen. Verder wordt stilgestaan bij een aantal 'good practices' vanuit een intersectoraal perspectief. Prof. Em. Dr. Anton Došen is op deze dag ere-genodigde.

Even voorstellen: de congresmedewerkers

Natalie De Regel

Studeerde in 2000 af als orthopedagoge aan de Universiteit Gent en werkt sinds 2001 als thuisbegeleidster bij vzw Fiola.

Frek Delaruelle

Werkzaam als orthopedagoog in P.C. Dr. Guislain, afdeling de Steiger (voor mensen met een verstandelijke beperking en psychiatrische stoornissen en/of gedragsproblemen). Zelfstandige praktijk voor psychoanalyse.

Ronny Dierendonck

Hij is reeds enkele decennia afgevaardigd bestuurder van het Werkcentrum voor Internationaal Vormingswerk (W.I.V.) vzw, waarvan hij de oprichter is. In die hoedanigheid begeleidde hij honderden vormingsinitiatieven (workshops, studiedagen, congressen en studiereizen) voor professionelen, cliënten, ouders/verwanten en vrijwilligers. Zijn aanpak is vooral creatief en gevisualiseerd.

Dr. Hendrien Kaal

Lector Licht Verstandelijke Beperking en (Jeugd)criminaliteit aan de Faculteit Social Work en Toegepaste Psychologie van Hogeschool Leiden. Haar lezing handelt over besluitvorming rond aangifte van strafbaar gedrag binnen de zorg voor mensen met een licht verstandelijke beperking.

Dr. Axel Liégeois

Hoogleraar zorgethiek aan de faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven en stafmedewerker ethiek bij de Groep Broeders van Liefde in Gent.

Filip Morisse

Zorgmanager Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain te Gent (BE), cluster personen met een verstandelijke beperking en geestelijke gezondheidsproblemen. Actueel doctorerend aan Universiteit Gent rond betrokken doelgroep. Geeft vormingen in Vlaanderen en Nederland en is auteur van meerdere artikels en boeken rond dit thema.

Dr. Peer van der Helm

Psycholoog en lector residentiële jeugdzorg bij het kenniscentrum SW/TP van de hogeschool Leiden. Hij doet sinds 2007 in binnen- en buitenland onderzoek naar de kwaliteit van het leefklimaat van kinderen en volwassenen in verschillende vormen van zorg.

Els Van Hoorde

Master in de orthopedagogiek (KULeuven) en erkend cognitief gedragstherapeut (UGent) en 24 jaar praktijkervaring. Werkt als thuisbegeleidster bij Fiola vzw, afdeling minderjarigen.

Dr. Peter Vermeulen

Master in de psychologie en pedagogiek (KU Leuven, 1985) en Doctor (PhD) in de psychologische en pedagogische wetenschappen (Universiteit, Leiden, 2002).

Dr. Arno Willems

GZ-psycholoog en werkt 35 jaar bij Koraal (NL), als expert binnen het Koraal Consultatie Team en als senior-onderzoeker binnen het Koraal Kenniscentrum.

**Muzikale
ondersteuning
van het congres:
Rudy De Sutter**

Rudy de Sutter componeerde grote en kleine werken voor diverse bezettingen. Sinds 1978 werkt hij als freelance pianist/componist/synthesizerspeler voor diverse muziek- en theaterensembles, zowel in binnen- als buitenland. Hij is tevens plastisch kunstenaar.

Hij is regelmatig te horen en te zien op digitale cultuurzender Cultuur7 (ook via YeloTV-Classics) met een pianorecital. Het programma was voordien frequent te zien op de digitale cultuurzender EXQ!. In opdracht van diezelfde zender heeft hij muzikale portretten gemaakt, op basis van een interview, en uitgevoerd tijdens een tv-programma, van de volgende bekende mensen: actrice/zangeres Els De Schepper, muzikant/zanger Luc De Vos, Paul Jambers, politica en Zuster Monica Van Kerrebroeck, Etienne Vermeersch ...

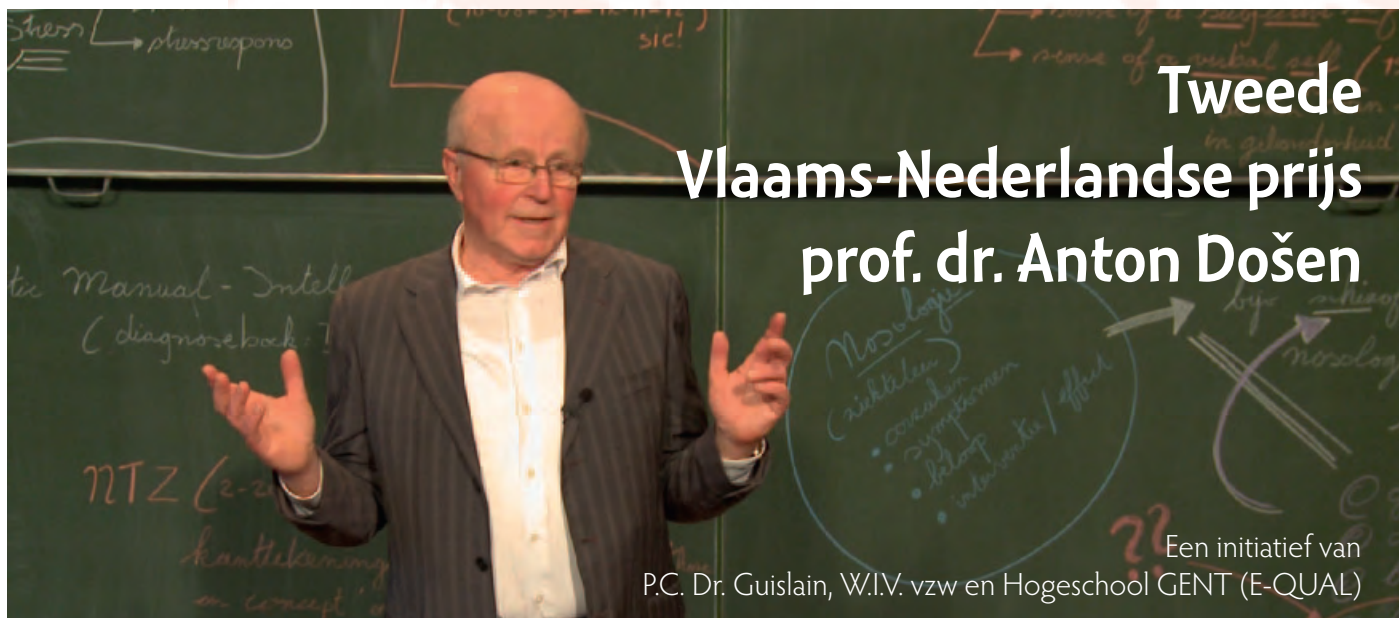
Congresprogramma

- 09.30 uur: **Opening** door Filip Morisse
- 09.40 uur: **'Moreel beraad: een antwoord op morele dilemma's op de werkvloer'** - Prof. Dr. Axel Liégois
- 10.20 uur: **Interview met een cliënt** – Ronny Dierendonck
- 10.35 uur: **'Het belang van kwaliteit van het leefklimaat'** – Dr. Peer Van De Helm
- 11.05 uur: Pauze
- 11.25 uur: **'Een cliënt komt nooit alleen. Over in- en uitzoomen binnen hulpverlening'** – Duolezing door Els Van Hoorde en Natalie De Regel.
- 12.05 uur: **Interview met een ouder** – Ronny Dierendonck
- 12.20 uur: **Uitreiking 2de Vlaams-Nederlandse prijs prof. dr. Anton Došen**
- 12.40 uur: Pauze
- 13.35 uur: **'Autisme en geluk: mission (im)possible?'** – Dr. Peter Vermeulen
- 14.20 uur: **'Gezocht: geschikte therapeutische setting voor een meisje van 28 jaar met een licht verstandelijke beperking, autisme, hechtingsstoornis, spraakstoornis, minderwaardigheidscomplex, anorexia en dysthymie'** – Freek Delaruelle
- 14.50 uur: **Interview met een personeelslid** – Ronny Dierendonck
- 15.05 uur: Pauze
- 15.25 uur: **'Met zorg naar de politie'** – Dr. Hendrien Kaal
- 15.55 uur: **'Coaching van medewerkers in hun bejegening bij uitdagend gedrag van personen met een verstandelijke beperking'** – Dr. Arno Willems
- 16.25 uur: **Slotwoord**
- 16.40 uur: Netwerkborrel

Eerste prijs Prof. Dr. Anton Došen, 19 april 2018, Melle – sfeerbeelden

Tweede Vlaams-Nederlandse prijs prof. dr. Anton Došen

Een initiatief van
P.C. Dr. Guislain, W.I.V. vzw en Hogeschool GENT (E-QUAL)

Waarom de prijs 'Prof.dr. Anton Došen'?

De prijs Anton Došen start in de eerste plaats vanuit een groot respect en waardering voor Anton Došen zelf en voor al zijn verdiensten. De Vlaams-Nederlandse prijs is complementair met de Anton Došen scriptieprijs die wordt uitgereikt aan de Universiteit van Tilburg voor masterscripties op het gebied van onderzoek bij mensen met een verstandelijke beperking met psychopathologie en/of gedragsproblemen.

De prijs die we voor de tweede maal uitreiken op 20 mei 2020 richt zich niet direct op scripties of onderzoek, maar op 'innovatieve' good practices die bruggen leggen tussen verschillende sectoren, in de eerste plaats gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg. Samen met Anton Došen zijn immers ook de Vlaamse en Ne-

derlandse beleidsmakers en tevens ook ondernemende voorzieningen zich bewust dat geen enkele sector, discipline of methode alleen tegemoet kan komen aan de noden van de complexe doelgroep. Daarom wil de prijs Anton Došen samenwerkingsverbanden, gedeelde zorg, co-producties en zelfs co-financiering omtrent deze doelgroep, waarderen en stimuleren. Došen werkt al sinds de jaren 70 intensief samen met orthopedagogen, psychologen, psychotherapeuten, vaktherapeuten en ook met ouders en andere familieleden. Omdat hij al jaren vorming geeft in Vlaanderen (o.m. voor W.I.V.) en ook peter is van het Vlaamse SEN-SEO project, beschouwen we hem stilaan als een halve Vlaming. We zijn bijzonder verheugd dat hij opnieuw persoonlijk de prijs komt uitreiken.

Wie is prof. dr. Anton Došen?

Prof. Dr. Emeritus Anton Došen (*39, Rizvanusa - Kroatië), Nederlandse kinderpsychiater is een wereldautoriteit op vlak van geestelijke gezondheid bij personen met een verstandelijke beperking. Na vijf jaar werken als huisarts in Opatija (Kroatië) verhuist hij in 1969 naar Nederland waar hij de specialisatie psychiatrie en kinderpsychiatrie voltooide. Hij was in de jaren '70 en '80 een echte pionier in Nederland in voorzieningen als De Hondsborg (Oisterwijk), het Hoekske (Venlo) en het behandelcentrum Nieuw Spraeland – De Wendel; actueel Dichterbij (Oostrum). Internationaal legde hij toen al contacten met Frank Menolascino, William Gardner (V.S.), Kenneth Day en Nick Bouras (U.K.). Hij was stichter, eerste voorzitter en actueel ere-voorzitter van de European Association for Mental Health in Intellectual Disabilities. Hiermee brak hij een lans voor het bevorderen van geestelijke gezondheid i.p.v. enkel het bestrijden van psychische stoornissen. Hij was niet alleen hoogleraar met als leeropdracht 'Psychiatrische aspecten van verstandelijke beperking' aan de Radboud Universiteit Nijmegen, maar tevens gasthoogleraar aan de Universiteit Zagreb (Kroatië), de Universiteit Tor Vergata Rome (Italië) en de Universiteit van Gent (België). Hij is auteur van meer

dan 200 internationale artikelen en hoofdstukken en van een 20-tal boeken. Tot slot was hij jarenlang voorzitter van de 'Section Mental Retardation' van de 'World Psychiatric Association (WPA).

Anton Došen heeft baanbrekend werk verricht met wat we noemen 'de ontwikkelingsdynamische benadering'. Hij pleitte steeds voor een erg brede, integratieve beeldvorming, met naast bio-psycho-sociale aspecten, uitgesproken aandacht voor de emotio-

nele ontwikkeling van cliënten, hun binnenkant zeg maar. Er wordt wel eens gezegd dat het dankzij Došen is, dat personen met een verstandelijke beperking ook een intra-psychisch leven kunnen en mogen hebben, met in se dezelfde motieven, behoeften, verlangens als wij allemaal. In dat opzicht bracht Došen een belangrijk alternatief tegen een te behavioristische benadering van vnl. vaardigheden en (gewenst) gedrag. Hij startte in 1974 als kinderpsychiater en tot zijn pensionering in 2005 werkte hij als psychiater in het veld van de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Zijn lijfspreuk: "Gespecialiseerde psychiatrie voor mensen met een verstandelijke beperking is niet een andere soort psychiatrie, maar een psychiatrie voor mensen die zich anders ontwikkelen en anders leven".

Praktische info over deze prijs

Wie komt voor deze prijs in aanmerking?

- Initiatieven uit Vlaanderen en Nederland.
- Innovatieve initiatieven uit de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) voor personen met een verstandelijke beperking.

Bijzondere klemtonen

- Bijzondere aandacht voor het preventieve aspect van geestelijke gezondheid voor personen met een verstandelijke beperking.
- Totaalbenadering van de persoon met een verstandelijke beperking en zijn context.
- Bij uitstek gericht op de meest kwetsbaren.
- Bijdragen tot de humanisering van hoger vermelde doelgroep.

Wat omvat deze prijs?

Tijdens het congres maken we de winnaar bekend en zal de prijs overhandigd worden door prof. dr. Anton Došen. De prijs omvat:

- een cheque ter waarde van € 1 000;
- een kunstwerk van kunstenaar Lebuïn D'Haese;
- een herinneringsplakket.

Hoe uw aanvraag indienen?

- De aanvraag dient uiterlijk tegen 1 maart 2020 ingediend te worden. Dat kan via mail: info@wiv.be of via de post (NIET aangetekend): W.I.V. vzw, Lijnmolenstraat 151, 9040 St.-Amandsberg.
- Motiveer op een getypte A4 waarom u meent dat uw organisatie in aanmerking komt voor deze prijs.

- Daarnaast bezorgt u nog volgende info: naam van de organisatie, afdeling of project, volledig adres en algemeen telefoonnummer, contactpersoon (met emailadres en telefoonnummer) bij wie eventueel extra informatie kan ingewonnen worden, bijkomende relevante informatie.
- Over deze prijs voeren noch de initiatiefnemers, noch de juryleden mondelinge communicatie. Wie een specifieke vraag heeft, mailt naar info@wiv.be.
- Na indiening van uw aanvraag krijgt u binnen de tien dagen een ontvangstbevestiging.

Jury

- Prof. dr. Anton Došen (voorzitter van de jury)
- Prof. dr. Claudia Claes, decaan van de faculteit Mens en Welzijn van Hogeschool Gent en gastprofessor UGent, vakgroep Orthopedagogiek
- Leen Bollaert, coördinator forensische werking Obrabaken Gent
- Ronny Dierendonck, afgevaardigd bestuurder W.I.V. vzw
- Prof. dr. Paula Sterkenburg, docent en onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam
- Rik Ouvry, algemeen directeur P.C. Dr. Guislain, Gent

Eerste prijs
prof. dr. Anton Došen,
2018

Lebuïn D'Haese

Omwille van zijn geëngageerde levenshouding en zijn veelvuldige contacten met mensen uit de psychiatrie kozen we opnieuw een kunstwerk van Lebuïn D'Haese als onderdeel van de tweede prijs 'Prof. Dr. Anton Došen'.

Lebuïn D'Haese (*Sint-Niklaas, 13 juni 1956) studeerde aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent. Hij leeft en werkt in Hoboken als voltijds kunstenaar. Een geliefkoosd thema is de mens in zijn wereld, een nog niet voltooid opus. Hij hield tentoonstellingen in verschillende Europese landen en in Amerika. Hij werkte mee aan verschillende projecten

met mensen uit de psychiatrie. Zo maakte hij werk in opdracht van diverse zorginstellingen, onder meer in Boechout (psychiatrisch centrum), in Duffel (psychiatrisch verzorgingstehuis), in Turnhout (woonopvang),

in Haren en Leuven (observatie en behandelingscentra voor jongeren). Lebuïn D'Haese is het best bekend als beeldhouwer. Naast beelden in terracotta en brons schildert en tekent hij. Het boek over zijn werk 'Ook uit blauwe lucht valt regen' dat in 2008 uitkwam, is tevens een veredelde dichtbundel met 24 gedichten bij de vele foto's van beelden. In niet-wereldvreemde performances (met muzikanten zoals Jef Neve, Guy Kestens, Marcelo Moncada en Joris Van Vinckenroye) worden beeld, woord en muziek als een poëtisch verhaal tot een geheel geboetseerd. In 2016 verscheen de dichtbundel 'Ik tel letters tot z' (Antwerpen: Vrijdag), verrijkt met eigen tekeningen. Het schrijven van gedichten is een andere manier om artistiek uitdrukking te geven aan de verbeelding over de wereld zoals hij is of zoals hij zou kunnen worden. Het samenwerken met andere kunstenaars is een constante in de performances die hij uitwerkt.

www.lebuindhaese.be

Praktische info

Wanneer: Donderdag 14 mei 2020

Waar: 't Boerenhof, Gentstraat 2, B-9041 Gent/Oostakker. Deze locatie is vlot bereikbaar via de snelweg en met het openbaar vervoer.

Voor wie: éénieder die interesse heeft in deze thematiek.

Deelnameprijs: €110 p.p.

In de deelnameprijs zijn begrepen: koffie/thee en ontbijtkoek bij aankomst – fruit en frisdrank gedurende de ganse dag – koffie/thee/frisdrank/versnapering in de voormiddag – lunch – frisdrank in de namiddag – syllabus – netwerkborrel

Reductie:

- Wie inschrijft en betaalt tegen 15 april 2020 krijgt een reductie van €5,00 p.p.
- Wie vier personen inschrijft via hetzelfde inschrijvingsformulier krijgt een reductie van €4,00 p.p. Deze reductie is combineerbaar met de 1ste reductie.
- Studenten en ouders/verwanten: €50,00 p.p. Andere reducties zijn niet mogelijk.

Inschrijven: inschrijvingen worden geboekt in rangorde van binnenkomen. Men is pas definitief ingeschreven wanneer de betaling in ons bezit is.

Hotels: om ontspannen aan dit congres deel te nemen, kan je de avond voordien in Gent of omgeving overnachten.

Op verzoek mailen wij een lijst met hotels en B & B's in de omgeving van de congreslocatie. Op deze manier voorkom je fileproblemen.

Vragen/communicatie:

Bezorg ons uw vragen omtrent inschrijvingen e.d. via info@wiv.be. Binnen één dag krijgt u antwoord.

Inschrijvingsformulier

Wij geven de voorkeur aan **online inschrijving**. Je treft het inschrijvingsformulier aan op www.wiv.be.

Je kan het formulier echter ook opsturen naar : W.I.V. vzw, Lijnmolenstraat 151, 9040 St-Amandsberg (BE).

- Na ontvangst van uw inschrijvingsformulier sturen wij een factuur. Deze dient binnen de 21 dagen na ontvangst vereffend te worden. Een inschrijving is pas definitief na betaling!
- Wie wenst te genieten van de reductie dient het verschuldigde bedrag uiterlijk tegen 15 april 2020 over te schrijven.
- Wie 14 dagen na inschrijving geen factuur ontving, brengt ons hiervan via mail op de hoogte.

Inschrijven

De ondergetekende (naam, voornaam):

schrijft hierbij perso(n)en in voor het Congres van 14 mei 2020 te Gent/Oostakker.

Ik opteer voor €5,00 reductie per persoon en betaal uiterlijk tegen 15 april 2020.

Ik opteer voor het studenten- of ouders/verwantentarif (€50,00 p.p.). Naam school en opleiding:

Via mail ben ik te contacteren:

Via telefoon:

Facturatiegegevens (zeer nauwkeurig invullen a.u.b.)

Naam persoon of voorziening:

Stad/Gemeente:

Postcode:

Straat:

Nr:

B.T.W.-nummer:

De factuur opsturen ter attentie van:

De factuur mailen naar:

Contactpersoon:

Telefoon:

Versturen praktische info

Veertien dagen voor de aanvang mailen/versturen wij de laatste praktische info.

Info mailen naar (slechts 1 adres voor meerdere deelnemers):

Volledig adres indien we de info dienen te versturen via de post:

Werkcentrum voor Internationaal Vormingswerk (W.I.V.) vzw

Lijnmolenstraat 151 • B 9040 Sint-Amandsberg (Gent) België • Mobiel: 00 32 475 322 984 • www.wiv.be • info@wiv.be